

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

185. Quid faciendum, ubi intra præfixum terminum nemo, vel unicus tantùm comparet? quid ubi ex oppositoribus descriptis aliqui non comparuerint ad examen præfixo die, neque etiam se excusent? quid ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

mirum id æquitas & favor Ecclesiæ suadere videatur, cuius interest, plures oppositores concurrere: quâ ratione etiam eliditur ratio in contrarium petita à jure, quòd videtur jam quæsitum oppositoribus intra tempus præfixum jam descriptis, ne post præfixi temporis lapsum describantur amplius alii; nam cum principaliter agitur de utilitate Ecclesiæ, hæc est attendenda. Corr. & Garc. *ll. cit.* Sed neque terminus præfigitur, ut postea nequeant alii admitti, sed ut sciatur, non esse amplius expectandum. AA. iidem. Idem resolvit Rota in una Firmiana parochialis 6. Martii 1592. coram Pamphilo, in qua non solum agebatur de potestate, sed & necessitate admissionis: ubi etiam dicitur non obstare consiliū 3. Oldradi, eò quod is agat ibi de accusatione & oppositione criminum vel objectuum, qua statum hominum respiciunt, ideoque lapsus temporis à iudice præfixi omnibus viâ claudit, ut amplius audiri non debeant. Garc. *loc. cit.* neque etiam in provisionibus beneficiorum edictum circumducitur, sicuti in judicialibus. ut Gl. in cap. Ecclesia. de elect. & alii apud Riccium in praxi fori Eccl. decis. 423. Porrò tenet responsio, etiam si (ut quandoque fit) additum non fuit in edicto, quod etiam illius termino elapso possint admitti, qui volunt. Corrad. & Garc. *ibid.* Item etiam si alii oppositores sive denominati ab Episcopo descripti jam intra tempus præfixum contradicant, & de novo comparens docere nequeat de impedimento & ignorantia. Gonz. ad reg. 8. gl. 9. §. 1. apud Corrad.

Questio 183. Quid circa terminum pro habendo concursu statuendum vel prorogandum possint, vel non possint Episcopi?

1. **R**espondeo primò: quamvis tam productio, quam restrictio hujus termini videatur à Trident. relicta Episcopis arbitraria vi istorum verborum: *vel aliud tempus ab Episcopo præscribendum*: nihilominus per subsequenter Pii V. constitutionem productio istius termini constringitur 20 diebus, ut dictum, ita ut si ultra 20. dies extendatur, concursus habitus post 20. dies ab edicto sit nullus propter decretum irritans dicta constitutionis. Lott. l. 2. q. 31. n. 41. testans sic sæpissimè responsum in Rota.

2. Respondeo secundò: quamvis terminum semel constitutum Episcopus prorogare non teneatur Corr. l. 3. c. 3. n. 28. citans Barb. id tamen poterit, non tantum semel, sed & pluries, donec compleatur totum spatium 20. dierum: non enim consumitur facultas prorogandi per unicum actum. Lott. l. 2. q. 31. n. 42. Quod si tamen Episcopus præfigeret terminum 10. dierum, & pateretur illum prorogari elabi, Lott. n. 44 ait, se credere, non posse tunc concursus ab eo alium præfigi terminum; eò quòd constitutio illa Piana concedat facultatem prorogandi, non autem noviter statuendi; prorogatio autem non fiat de termino elapso, sed de eo, qui adhuc durat, juxta l. sed et si manente. ff. de precar. & Tiraq. de retract. convent. §. 1. gl. 7. sub n. 24.

3. Respondeo 3. quòd si nemo comparuerit intra præfixum terminum, non prohibetur Episcopus edicta renovare toties, quoties ei vi debetur durante termino 6. mensium ei competente ad providendum, eò quòd tunc nemini præjudicet. de Luc. ad Trid. d. 32. n. 29.

4. Respondeo quartò: de cetero intra hujusmodi terminum, seu corrente adhuc tantum, & non

dum elapso, fieri nequit examen, ita ut si secus factum, concursus, factaq; in eo approbatio, & secuta provisio sit nulla; eò quòd expectatio lapsus termini sit de forma & substantia, sic decisum à Rota referens Corrad. n. 24. recitat desuper ex Barb. declar. S. Congr. Cessaret tamen hæc nullitas, si stineretur; (quasi ex hoc ipso convalescens examen, nullo deinceps intra eum terminum comparent ad concurrendum. Corrad. n. 25. Lott. n. 50. & 51. citans Lamb. de jurep. l. 2. p. 2. q. 6. a. 25. num. 1. Calder. conf. 1. de elect.

Questio 184. Intra quot dies ab elapso termino præfixo in edicto, necesse sit fieri examen concursus.

Respondeo: cum hac de re nihil determinarit Trident. videtur id relictu arbitrio Episcopi cui si ita videbitur, poterit juxta Corr. l. 3. c. 4. n. 25. id differre ad 3. 4. vel sex dies, cum per hanc dilationem cura animarum non patiatur detrimentum; supponitur namque provisum Ecclesiæ parochiali de idoneo Vicario.

Questio 185. Quid faciendum, ubi intra præfixum terminum nemo, vel unus tantum ad concursum comparuerit? quid ubi ex oppositoribus descriptis aliqui non comparuerint ad examen in die pro examine & concursu deputato, neque etiam se excusent? Quid ubi edicto semel proposito nullus comparet, vel ex oppositoribus nemo reperitur idoneus?

1. **R**espondeo ad primum: tunc posse Episcopum liberè conferre parochiam, vel etiam, dum collatio spectat ad inferiorem collatorem, liberè eligere illum ab inferiore collatore providendum. C. Luc. ad Trid. d. 32. n. 35. Possit etiam (& hoc laudabiliter) de novo edicta proponere, cum vel sic nemini, nisi sibi ipsi, libertati que suæ, quam per istam non comparentiam acquisivit, præjudicet. C. Luc. *ibid.* n. 28.

2. Respondeo ad secundum casum: in eo opus non esse edictum aliud proponere, aut propositum prorogare (vel ut habent verba declarat. S. Congreg. apud Garc. *cit.* p. 9. c. 2. n. 215. non esse proponendum aliud edictum) sed illum, qui comparuit, examinandum, & idoneus si repertus fuerit, eidem beneficium esse conferendum, nisi qui descripti sunt, excusent se legitimo impedimento detineri, quò minus valeant ad concursum accedere: tunc enim poterit Episcopus legitime terminum prorogare: ita ferè S. Congreg. Prosp. de S. August. ad summam Bullarum Quaranta V. parochialium benefic. collatio. apud Garc. *loc. cit.* & Corrad. *cit.* l. 3. c. 4. num. 24.

3. Respondeo ad tertium: etsi concilium præcipiat, ut omnes adscripti examinentur, subiltere nihilominus, si v. g. duo solum ex 4. adscriptis comparentes examinati & idonei reperti fuerint, cum dicta Concilii verba subintelligant: quatenus veniant ad examen: esset enim alias in potestate unius adscripti volentis venire die ipso pro examine concursus indistincto impedire, ne ulterius procederetur. ita fere his verbis S. Congregatio apud Garc. n. 217.

4. Responder ad quartum & quintum casum: eadem S. Congregatio super *cit.* saps. c. 18. sess. 24. Trid.

Trid. binis inter alias (quas quoque legere est apud Garc. n. 219. & 220.) declarationibus. Prima sic habet: *beneficia curata, quorum reditus adeo exigui sunt (specificatur hæc tenuitas in alia ejusdem congregationis declaratione. ad cit. c. 18. nempe fructus non excedentes 24. ducatos auri de camera) ut ea nullus idoneus requirat (& vel hinc nullus compareat) vel comparent in concursu presbyteri, ita rudes, ut neque vulgarem linguam calleant, Sanctiss. D. N. (scil. Gregor. XIII.) ex sententia Congregationis dixit (potius quam ut permittantur diu vacare) esse conferenda illis, quos inter omnes majoris literaturæ esse cognoverit Episcopus, eosdemque amplius erudiri curabit; ubi verò ob Dominos temporales, vel aliam justam causam concursus non esset liber, & fructus parochiales essent pingues, dixit, ponendos Vicarios, donec confervi possunt magis idoneis servatâ formâ Trid. Secunda declaratio sic habet: *Si Episcopus semel editum proposuit per concursum, & ex multis examinatis nullus repertus sit idoneus, licet Concilium non videatur necessario requirere editum per concursum, fuit tamen tutius judicatum aliud editum proponi, ut supra, & si nemo comparuerit idoneus, tunc alicui prævio examine sine concursu beneficium conferatur.**

Questio 186. Circa numerum Examinatorum synodaliū, quot eorum esse debeant?

Respondeo: in synodo constitui possunt plures, non tamen nimis multi, v. g. plures quam 20. Corrad. l. 3. c. 3. n. 29. citans Barb.) ad minimum autem 6. constitui debent, ita ut si pauciores deputati sint, non solum hujusmodi deputatio, sed & deinceps examen concursus habitum, etiam ab eorum tribus vel quatuor, sit nullum, quia vel hoc ipso factum contra formam à Tridentino præscriptam. Corrad. *ibidem*. Garc. p. 9. c. 2. n. 66. Quin etiam licet Examinatores maneat, donec in subsequente synodo deputentur novi, etiam si hæc synodus ultra annum differatur. Garc. n. 73. (neque enim pro forma requiritur, ut Examinatores singulis annis deputentur in synodo, modò post annum maneat saltem 6. Garc. n. 75. hoc ipso tamen, quo interea tot moriuntur, vel alio commigrant, ut non maneat amplius numerus senarius, aliorum quoque superstitum munus expirat. Corrad. *loc. cit.* n. 35. citans pro hoc Barb. & elaram S. Congreg. declarationem. Proinde non solum eligendi in synodo alii loco mortuorum, sed etiam de novo eligendi illi, qui supererant, vel alii loco illorum. Garc. n. 74. ubi etiam indicare videtur, satis esse, quòd qui supererant, relinquuntur, non sufficiens alios in illorum locum, uti videantur relinquere, si solum in locum mortuorum sufficiantur alii.

Questio 187. Quid igitur faciendum, ubi intra annum à celebrata synodo mortui, vel aliò commigrarint omnes 6. illi Examinatores, aut eorum aliqui; interea verò vacet parochia aliqua per concursum conferenda intra eundem annum?

Respondeo: in primo casu posse Episcopum per seipsum absque celebratione synodi, adhibito tamen consensu Capituli, deputare alios Examinatores, non tamen pauciores quam sex, & ex iis dein eligere tres ad minimum ad examen concursus secum perficiendum. Corrad. *Lehren. Fori Benef. Pars 1.*

*rad. lo. cit. sub n. 35. Lott. l. 2. q. 31. n. 71. Relaxatur enim rigor juris, ubi ob impossibilitatem (qualem in dicto casu facit necessitas illa præcisa, seu cui aliter opportunè succurri non potest, dum ex una parte collatio parochiæ moram non patitur; ex altera verò Episcopus non teneatur, ut Lott. n. 72. vel etiam non possit intra eundem annum bis habere synodum, ut Garc. n. 71. & Corrad. n. 35. & etiam tantisper, donec synodus habeatur, alium examinatore synodalem substituere nequeat, ut habet S. Congreg. apud Garc. n. 81.) servari non potest, & ubi forma exacta impleri nequit, sufficit actum fieri eo modo, quo potest. Tiraq. de legibus connub. gl. 16. n. 6. Paris. l. 7. q. 5. n. 19. apud Garc. num. 71. ac per consequens jam non servatâ formâ illâ aliàs per Trid. præscriptâ, quoad assumendos Examinatores non nisi ex iis, qui in synodo ab Episcopo electi, & ab eadem synodo approbati, nõ vitiat secutum examen. Corrad. *loc. cit.* Paris. l. c. n. 17. allegans alios. Illud nihilominus vi decreti Clem. 8. quod per modum responsi & rescripti datum Episcopo Civitatenſi recitant Corrad. *loc. cit.* Leo in thes. fori Eccl. p. 2. c. 3. n. 25. Massob. in praxi habendi concursum requisito. 12. d. 3. servandum Episcopo, ut Examinatores illos defumat ex antiquis Examinatoribus synodalibus, sive qui in anterioribus aliquando synodis fuere deputati Examinatores, si superſint; & si non superſint, amplius sex eorum, sumat quotquot eorum superſunt, addendo illis de novo tot alios, ut numerus senarius compleatur; & si nulli ex illis antiquis superſint, omnes novos assumat. Porro si post annum à celebrata synodo defectus est Examinatorum synodalium, id jam imputabitur Episcopo, agétque is jam formaliter contra formam à Tridentino decretam, & consequenter irritus erit concursus, cum elapſo anno à celebrata synodo, Episcopus mox possit & debeat habere novam synodum, & in ea constituere Examinatores. Lott. *cit.* q. 31. n. 73. Garc. *loc. cit.* n. 92. Corrad. *loc. cit.* citans Barb. de potest. Episc. in addit. ad alleg. 60. n. 49. proceditque id ipsum, etiam si elapſo anno isto Episcopus novus primò advenisset, cum tempus, nimirum annus, habendi synodum non currat à die obtenti Episcopatus, sed habitæ ultimò synodi. Corrad. *ibid.* Garc. n. 93. Unde jam, licet Examinatores semel deputati in synodo, quamdiu eorum adhuc superſunt 6. maneat, munusque suum exercere possint, donec synodus alia celebretur, etsi hæc ultra annos aliquot differatur, contra quod præcipit Tridentinum, Corrad. *loc. cit.* si tamen deficiente eorum numero senario elapſo anno, Episcopus assumat reliquos de novo redintegrando, etiam dictum numerum per subrogationem aliorum novorum, absque habitâ nova synodo, in qua isti confirmati, & hi de novo deputati, concursus foret nullus. Corrad. *loc. cit.* citans Barb. verumtamen dicta Episcopi culpa & negligentia nullum præjudicium creat patronis laicis Ecclesiarum parochialium, præsentatisq; ab ipsis legitime, quoad jus ad rem per legitimam præsentationem iis quaſitum, dum hi examinati per Examinatores non synodales instituti sunt: etsi enim, ut habet resolutio Rotæ in una Casalenſi parochialis 9. Novembr. 1597. coram Seraph. quam vide apud Garc. n. 95. & Corrad. *loc. cit.* invalida sit talis institutio ob non servatam formam Trid. præsentatio tamen valida fuit, præsentatòque verè quaſitum jus ad parochiam; quod ipsum censetur ei præservatum per clausulam: *modò non sit alteri**